

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Zaměření školy

Motivační název školního vzdělávacího programu „MATĚJ“ byl utvořen z počátečních písmen vzdělávacích oblastí, na které se škola tradičně zaměřuje: „MA“ (matematika), „TĚ“ (tělesná výchova), „J“ (jazyková komunikace). Po provedené analýze podmínek školy, možností a potřeb žáků a požadavků rodičů bylo zaměření školy upřesněno do podoby pěti vzdělávacích priorit:

- 1) **Poskytovat kvalitní základní vzdělání zaměřené na „aktivní dovednosti“ žáků.**
- 2) **Rozvíjet schopnosti matematicky nadaných žáků – pokračovat v tradici matematických tříd.**
- 3) **Pomoci žákům se speciálními vzdělávacími potřebami – disponibilním navýšením hodinových dotací matematiky a českého jazyka o vyrovnávací a specializované hodiny.**
- 4) **Podporovat rozvíjení pohybových dovedností žáků ve školních i mimoškolních sportovních aktivitách.**
- 5) **Rozvíjet komunikační dovednosti žáků:**
  - v mateřském jazyce,
  - v cizím jazyce,
  - v informačních a komunikačních technologiích,
  - v sociálních vztazích.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

(Společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ni.)

motto: *"Klíčové kompetence nemůže žákům pomáhat vytvářet a rozvíjet ten, kdo si je dosud nevytvořil sám a kdo je sám v sobě dále nerozvíjí."*

<p>KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. - Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení. - Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. - Podporujeme samostatnost a tvořivost. - Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. - Učíme žáky používat metody „time managementu“ a „selfmanagementu“. - Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání. - Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující). - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. - Ve všech vyučovacích předmětech podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. - Na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem VH, na konci VH vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení. - Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“. - Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. - Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. - Učíme práci s chybou. - Učíme trpělivosti, povzbuzujeme. - Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.
---	--

<p>KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“). - Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. - Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů. - Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. - Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů. - Při řešení problémů učíme žáky používat metodu „SWOT analýza“ a metodu „brainstorming“. - V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet. - Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. - Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.
--	---

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> - Prioritně se zaměřujeme na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích. - Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Ve všech vyučovacích předmětech podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Podporujeme kritiku a sebekritiku. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.). - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií. - Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel. - Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. - Učíme žáky „asertivnímu chování“ a „nonverbální komunikaci“. - Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomlvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	<ul style="list-style-type: none"> - Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostat. členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí. - Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině. - Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli). - Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli. - Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

<p>KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> - jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže). - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Netolerujeme nekomarádské chování a odmítnutí požadované pomoci. - Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů. - Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy. - Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. - Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí. - Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod. - V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků. - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. - Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP, OPD, policie. - Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost. - Kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme. - Jakoukoliv formu agrese žáka na učitele nebereme osobně, ale jako útok na roli učitele. - Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. - Dodržujeme zásadu, „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“. - Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu). - V rámci svých předmětů a své působnosti seznamujeme žáky s vhodnými právními normami. - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí. - Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. - V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku. - Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.
<p>KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia. - Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání). - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). - Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Při zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných škola uplatňuje kombinaci selektivního a inkluzivního přístupu.

3.3.1 Selektivní přístup k zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Selektivní přístup je uplatňován programově u mimořádně nadaných žáků v matematice a u pohybově nadaných žáků. Vychází z provedené analýzy „podmínek ZŠ pro realizaci RVP ZV“ a z analýzy „oprávněných požadavků rodičů“. Do praxe aplikuje vzdělávací priority ŠVP: č. 2) *“Rozvíjet schopnosti matematicky nadaných žáků – pokračovat v tradici matematických tříd.”* a č. 4) *“Podporovat rozvíjení pohybových dovedností žáků ve školních i mimoškolních sportovních aktivitách.”*

Od 6. ročníku mají možnost matematicky nadaní žáci navštěvovat třídu s rozšířenou výukou matematiky. O zařazení žáka do třídy s rozšířenou výukou matematiky rozhoduje ředitel školy na základě doporučení vyučujících matematiky, zájmu žáků (rodičů) a výsledku vstupního testu z matematiky (význam zejména u zájemců z jiných škol). Pro žáky ve třídách s rozšířenou výukou matematiky je v učebním plánu zařazeno více hodin vyučovacího předmětu „matematika“ (5 – 7 vyučovacích hodin týdně). Učební osnovy vyučovacího předmětu matematika mají v těchto třídách výrazně náročnější obsah (= množství a obtížnost konkretizovaných výstupů, rozsah konkretizovaného učiva). Navýšení vyučovacích hodin vyučovacího předmětu matematika již neumožňuje žákům ve třídách s rozšířenou výukou matematiky volbu jiných („povinné“) volitelných vyučovacích předmětů (žáci mají od 6. ročníku možnost volby pouze mezi 2 hodinami dalšího cizího jazyka a 2 hodinami „Seminář z matematiky“ – zaměřeného prioritně na řešení složitějších problémových matematických úloh, na přípravu žáků na matematické soutěže a na přípravu zvládnutí vyučovacího předmětu „matematika“ na střední škole).

Pohybově nadaní žáci jsou od 4. ročníku (počínaje od 1.9.2005) na základě jejich zájmu (zájmu rodičů), doporučení vyučujících tělesné výchovy (příp. trenérů sportovních oddílů) zařazováni ředitelem školy do sportovní třídy. V učebním plánu sportovní třídy mají žáci nejméně 4 vyučovací hodiny tělesné výchovy týdně. Naplnění obsahové stránky učebních osnov tělesné výchovy ŠVP probíhá ve sportovní třídě na základě dohody ZŠ s vybranými sportovními oddíly, jejichž trenéři spolu s určenými pedagogy ZŠ zodpovídají za naplnění učebních osnov ŠVP, za zdraví a bezpečnost žáků a za koordinaci pohybové zátěže žáků v době výuky a v době „mimoškolních“ (odpoledních) tréninků ve sportovních oddílech. Ve sportovních třídách se žáci po absolvování všeobecné sportovní přípravy postupně více specializují na vybrané kolektivní sporty (házená, lední hokej ...apod.). Zavedení sportovní třídy umožňuje škole efektivněji (a „ekonomičtěji“) využívat vlastní sportovní zázemí a sportovní zázemí místních sportovních oddílů. Pohybově nadaným žákům umožňuje rychleji dosahovat lepších sportovních výsledků ve vybraných sportovních disciplínách a výrazně usnadňuje i integraci žáků do „sportovního života“ města Mělník. Zařazení pohybově nadaných žáků do společné třídy v ročníku mj. usnadňuje škole i žákovi lépe řešit případné studijní problémy zapříčiněné žakovou absencí ve škole z důvodu jeho účasti ve sportovních soutěžích, soustředěních aj.

3.3.2 Selektivní přístup k zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Selektivní přístup je uplatňován v případě potřeby u žáků se specifickými poruchami učení a u žáků „slabých“ – v hlavních vyučovacích předmětech: matematika a český jazyk. Vychází z provedené analýzy „potřeb a možností žáků ZŠ“. *Ve školním roce 2004/2005 navštěvovalo ZŠ 156 žáků (z celkového počtu 763 žáků) u kterých byla (na různé úrovni postižení) diagnostikována specifická porucha učení. U 30 žáků (tento počet se v průběhu školního roku rozrostl na konečných 48 žáků) byla diagnostikována vada řeči. To všechno jsou žáci, jejichž vzdělávací možnosti jsou do určité míry omezené. Tedy žáci, kteří mají i poněkud jiné vzdělávací potřeby než žáci ostatní.*

Vzdělávací priorita ŠVP č. 3) *„Pomoci žákům se speciálními vzdělávacími potřebami – disponibilním navýšením hodinových dotací matematiky a českého jazyka o vyrovnávací a specializované hodiny“* je v praxi v ZŠ naplnována tak, že žáci, u nichž to vyučující posoudí jako vhodné, mají týdně o 1 – 2 vyučovací hodiny matematiky nebo českého jazyka více (tzv. disponibilní navýšení vyučovacích předmětů matematika a český jazyk).

Všechny třídy v jednom ročníku mají tyto vyučovací hodiny ve svém rozvrhu ve stejnou dobu. Na prvním stupni ZŠ se jedná o 1 vyučovací hodinu týdně v 1. a 2. ročníku a o 2 vyučovací hodiny týdně v ročníku 3. – 5. Tyto hodiny jsou posíleny o dalšího pedagoga. Jeden vyučující „odchází“ se skupinou žáků vybranou ze všech tříd v daném ročníku na ambulantní dyslektický nácvik, druhý odchází s jinou skupinou na vyrovnávací hodinu matematiky (českého jazyka), poslední vede se zbývajících žáků (kteří navýšenou dotací na matematiku ani český jazyk nepotřebují) další 1-2 hodiny tělesné výchovy nad povinnou 2 hodinovou dotací Tv týdně - v souladu se vzdělávací prioritou ŠVP č. 4) „Podporovat rozvíjení pohybových dovedností žáků ve školních i mimoškolních sportovních aktivitách.“

Obdobně jsou 1 hodinou týdně (kromě tříd s rozšířenou výukou matematiky) disponibilně navýšeny pro žáky, kteří na matematiku a český jazyk potřebují „větší časový prostor“ vyučovací předměty matematika a český jazyk i na 2. stupni ZŠ (v 7. – 8. ročníku).

Tyto specializované a vyrovnávací hodiny Čj a M nejsou samostatnými vyučovacími předměty – jsou disponibilním navýšením hodinových dotací matematiky a českého jazyka. Nemají tedy samostatné učební osnovy a samostatnou klasifikaci – jsou pomocí žákům, kteří tuto pomoc potřebují. Konkretizovaný vzdělávací obsah těchto vyučovacích předmětů vychází z konkrétních doporučení PPP pro jednotlivé žáky a z konkrétní aktuální individuální „potřeby“ žáka a lze je zpravidla stanovit až v rámci přípravy vyučujícího na konkrétní vyučovací hodinu.

Pro žáky s vadami řeči na 1. stupni ZŠ škola zajišťuje „logopedický nácvik“ vedený speciálním pedagogem jako nepovinný předmět v rozsahu 1-2 vyučovací hodiny týdně (celkem).

3.3.3 Inkluzivní přístup k zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Prestože ŠVP „nezatracuje“ selektivní přístup – ba naopak ve výše uvedených případech jej považuje za vhodný a žákům prospěšný, je třeba zdůraznit, že se jedná v ŠVP (ZŠ) o princip výrazně menšinový a přesně definovaný na velmi úzkou část vzdělávání. ŠVP podporuje inkluzi, o čemž svědčí některé z výše uvedených výchovně vzdělávacích strategií (zejména těch, které se týkají kompetencí sociálních a personálních).

Inkluzivní přístup k zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných (obecně – žáků s různými vzdělávacími možnostmi a různými vzdělávacími potřebami) spočívá především ve volbě vhodných forem a metod práce jednotlivými vyučujícími v konkrétních třídních kolektivech (skupinách žáků), zvolené tak, aby umožnily plně individuální rozvíjení schopností žáků (s ohledem na jejich různé individuální možnosti, potřeby a odlišnosti).

V praxi se jedná o upřednostňování takových forem a metod práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně doplňujících se kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. Při důsledném uplatňování tohoto přístupu:

- nejsou děti v procesu vyučování a učení na sobě nezávislé, ale vzájemně se v učebních situacích potřebují,
- uvědomují si svůj význam pro kolektiv a význam kolektivu pro sebe,
- věří, že ve spolupráci lze naplňovat osobní i společné cíle,
- vnímají odlišnost jako podmínku efektivní spolupráce.

3.3.4 Způsob zpracování učebních osnov jednotlivých vyučovacích předmětů v ŠVP

Zpracování učebních osnov jednotlivých vyučovacích předmětů ve „ŠVP Matěj“ do podoby konkrétních, jednoznačných, srozumitelných a hodnotitelných dovedností, umožňuje poměrně jednoduše uplatňovat individuální přístup k žákovi. Cílem výuky (vyučovací hodiny nebo její části) je vždy některá z konkrétních aktivních dovedností formulovaných jako konkretizovaný výstup žáka v učebních osnovách každého vyučovacího předmětu. Prostředkem jejího dosažení je uvedené konkretizované učivo. Rozsah (náročnost) konkretizovaného učiva lze v hodině přizpůsobit možnostem a schopnostem žáka. Pro žáky s různými vzdělávacími možnostmi a potřebami tak nemusejí být vytvářeny různé učební osnovy.

3.3.5 ŠVP a „komplexní“ pojetí zabezpečení výuky pro žáky s různými vzdělávacími potřebami

ŠVP vnímá zabezpečení výuky pro žáky s rozdílnými vzdělávacími možnostmi a potřebami komplexně. Patří sem:

- 1) důsledné uplatňování výchovně vzdělávacích strategií ŠVP ve výuce,
- 2) vhodně volené formy a metody práce vyučujícími podporující inkluzi,
- 3) spolupráce vyučujících s (2) výchovnými poradci ve škole a (4) kvalifikovanými speciálními pedagogy v ZŠ,
- 4) spolupráce ZŠ s PPP,
- 5) způsob zpracování učebních osnov ŠVP,
- 6) selektivní přístup v úzké a jasně vymezené oblasti vzdělávání v ZŠ.

3.4 Začlenění průřezových témat (PT)

PT 1 – Osobnostní a sociální výchova – projekt P 1 „Kdo jsem já a kdo jsme my“

PT 2 – Výchova demokratického občana – projekt P 2 „Chraň sebe i své kamarády“

PT 3 – Výchova k myšlení v evropských souvislostech – projekt P 3 „Jsme Evropané“

PT 4 – Multikulturní výchova – projekt P 4 „Jeden za všechny a všichni za jednoho“

PT 5 – Environmentální výchova – projekt P 5 „Krok za krokem celým rokem pomáháme přírodě“

PT 6 – Mediální výchova – projekt P 6 „Poznej sám sebe aneb chceš-li úspěšně komunikovat s ostatními lidmi, musíš nejprve poznat sám sebe“

PT 1 – Osobnostní a sociální výchova P1 „Kdo jsem já a kdo jsme my“

Tematické okruhy (TO):	TO 1.1	Osobnostní rozvoj	1.1.1	Rozvoj schopností a poznání
			1.1.2	Sebepoznání a sebepojetí
			1.1.3	Seberegulace a sebeorganizace
			1.1.4	Psychohygiena
			1.1.5	Kreativita
	TO 1.2	Sociální rozvoj	1.2.1	Poznávání lidí
			1.2.2.	Mezilidské vztahy
			1.2.3.	Komunikace
			1.2.4.	Kooperace a kompetice
	TO 1.3	Morální rozvoj	1.3.1	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
			1.3.2	Hodnoty, postoje, praktická etika

Označení dílčího projektu	Název dílčího projektu	Cílová skupina žáků	Časová dotace	Čerpání časové dotace	TO
P 1.1	Kdo jsem a kam patřím	4. ročník	5 hodin	Vv, Čj, M	1.1.2
P 1.2	Pavouček přátelství	4. ročník	4 hodiny	Čj, Vv, Hv	1.1.5, 1.2.2, 1.2.3
P 1.3	Slyším tě, ale neumím tě poslouchat	4. ročník	5 hodin	Čj, Vl, Vv, Pv, Hv	1.2.1, 1.3.1, 1.3.2
P 1.4	Tvůj hlas je balzám mých uší - John Lennon	4. ročník	3 hodiny	Čj, Hv, Vv,	1.2.3
P 1.5	Křeslo pro hosta	4. ročník	4 hodiny	Čj, Pv	1.1.1, 1.2.4
P 1.6	Hledám svůj svět	8. ročník	5 hodin	Orv, Vv, Čj	1.1.3, 1.1.5, 1.2.1
P 1.7	Já a moji blízcí	8. ročník	4 hodiny	Vv, Čj	1.1.2, 1.1.3, 1.2.2
P 1.8	Jaký jsem	8. ročník	2 hodiny	Vv, Orv	1.1.1, 1.1.2
P 1.9	Člověk na ostrově	8. ročník	4 hodiny	Vv, Orv, Čj	1.2.3, 1.2.4, 1.3.1

Realizace tematických okruhů jednotlivými dílčími projekty:

TO: OSOBNOSTNÍ ROZVOJ	1. stupeň	2.stupeň
Rozvoj schopností a poznání	P 1.5 – 4. roč.	P 1.8 – 8. roč.
Sebepoznání a sebepojetí	P 1.1 - 4. roč.	P 1.7 – 8. roč. P 1.8 – 8. roč.
Seberegulace a sebeorganizace		P 1.7 – 8. roč. P 1.6 – 8. roč.
Psychohygiena		Orv 6. roč. <i>tělesná a duševní hygiena</i>
Kreativita	P 1.2 – 4. roč	P 1.6 – 8. roč .

TO: SOCIÁLNÍ ROZVOJ	1. stupeň	2. stupeň
Poznávání lidí	P 1.3 – 4. roč	P 1.6 – 8. roč.
Mezilidské vztahy	P 1.2 – 4. roč.	P 1.7 – 8. roč.
Komunikace	P 1.4 – 4. roč. P 1.2 – 4. roč	P 1.9 – 8. roč.
Kooperace a kompetice	P 1.5 – 4. roč.	P 1.9 – 8. roč.

TO: MORÁLNÍ ROZVOJ	1. stupeň	2. stupeň
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	P 1.3 – 4. roč.	P 1.9 – 8. roč.
Hodnoty, postoje, praktická etika	P 1.3 – 4. roč.	

PT 2 – Výchova demokratického občana P2 „Chraň sebe i své kamarády“

Tematické okruhy (TO):	TO 2.1	Občanská společnost a škola
	TO 2.2	Občan, občanská společnost a stát
	TO 2.3	Formy participace občanů v politickém životě
	TO 2.4	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Označení dílčího projektu	Název dílčího projektu	Cílová skupina žáků	Časová dotace	Čerpání časové dotace	TO
P 2.1	Plamen přátelství	3. ročník	2 týdny	Prv, Čj, Tv, Hv	2.1, 2.2, 2.4
P 2.2	I děti mají svá práva a povinnosti	3. ročník	5 hodin	Prv, Čj, Pv, Cizí jazyk	2.1, 2.2
P 2.3	Na plavbě Demokracie	7. ročník	4 hodiny	Čj, Vt, Vv, Pv, Hv	2.2, 2.3, 2.4

Realizace tematických okruhů jednotlivými dílčími projekty:

TO:	1. stupeň	2. stupeň
Občanská společnost a škola	P 2.1 – 3. ročník P 2.2 – 3. ročník	
Občanská společnost a škola	P 2.1 – 3. ročník P 2.2 – 3. ročník	P 2.3 – 7. ročník
Formy participace občanů v politickém životě		P 2.3 – 7. ročník
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	P 2.1 – 3. ročník	P 2.3 – 7. ročník

PT 3 – Výchova k myšlení v evropských souvislostech P3 „Jsme Evropané“

Tematické okruhy (TO):	TO 3.1	Evropa a svět nás zajímá
	TO 3.2	Objevujeme Evropu a svět
	TO 3.3	Jsme Evropané

Označení dílčího projektu	Název dílčího projektu	Cílová skupina žáků	Časová dotace	Čerpání časové dotace	TO
P 3.1	Cestovní kancelář	3. ročník	9 hodin	Čj, Prv, Vv,Pv, Cizí jazyk	3.2
P 3.2	Žijeme v Evropě	7. ročník	4 hodiny	Orv, Čj, D	3.1, 3.2, 3.3
P 3.3	Evropané mají svůj den	7. ročník	4 hodiny	Orv, Z, Vv	3.2
P 3.4	Evropa nás zajímá	7. ročník	5 hodin	Čj, Cizí jazyk, Z	3.3

Realizace tematických okruhů jednotlivými dílčími projekty:

TO:	1. stupeň	2.stupeň
Evropa a svět nás zajímá		P 3.2 – 7. ročník
Objevujeme Evropu a svět	P 3.1 – 3. ročník	P 3.2 – 7. ročník P 3.3 – 7. ročník
Jsme Evropané		P 3.2 – 7. ročník P 3.4 – 7. ročník

PT 4 – Multikulturní výchova P4 „Jeden za všechny a všichni za jednoho“

Tematické okruhy (TO):	TO 4.1	Kulturní difference
	TO 4.2	Lidské vztahy
	TO 4.3	Etnický původ
	TO 4.4	Multikulturalita
	TO 4.5	Princip sociálního smíru a solidarity

Označení dílčího projektu	Název dílčího projektu	Cílová skupina žáků	Časová dotace	Čerpání časové dotace	TO
P 4.1	Černobílý svět	5. ročník	5 hodin	Čj, Vl, Vv	4.1, 4.2, 4.3
P 4.2	Super Star	5. ročník	5 hod.	Hv	4.1
P 4.3	Poznání židovské kultury	5. ročník	1 týden	Vl, Cizí jazyk, M, Vv,	4.1, 4.2, 4.3
P 4.4	Sluneční brýle	5. ročník	2 hodiny	Čj	4.1, 4.3
P 4.5	Den mého já	5. ročník	3 hodiny	Vv, Čj	4.2
P 4.6	Každý listem na stromu naší třídy	5. ročník	2 hodiny	Čj, Vv, Pv	4.3
P 4.7	Barevná spolupráce	5. ročník	5 hodiny	Vv, Čj, M, Pv	4.2
P 4.8	Člověk ze sáčku	5. ročník	4 hodiny	Vv, Vl, Čj	4.1
P 4.9	Farmář a slepice	5. ročník	4 hodiny	Vv, Čj, M, Pv	4.2
P 4.10	Mezilidské vztahy	8. ročník	4 hodiny	Vv, Z, Orv Čj	4.3, 4.4
P 4.11	Jiný kraj, jiný mrav	8. ročník	1 hodiny	Z	4.3
P 4.12	Ne světě nejsme sami	8. ročník	4 hodiny	Orv, Čj	4.3, 4.5
P 4.13	Poznej můj svět	8. ročník	6 hodin	Vv, Čj, D, Orv, Hv, Cizí jazyk	4.4

Realizace tematických okruhů jednotlivými dílčími projekty:

TO:	1. stupeň	2.stupeň
Kulturní difference	P 4.8 – 5. ročník P 4.4 – 5. ročník P 4.3 – 5. ročník P 4.2 – 5. ročník P 4.1 – 5. ročník	
Lidské vztahy	P 4.9 – 5. ročník P 4.7 – 5. ročník P 4.5 – 5. ročník P 4.3 – 5. ročník P 4.1 – 5. ročník	
Etnický původ	P 4.6 – 5. ročník P 4.4 – 5. ročník P 4.3 – 5. ročník P 4.1 – 5. ročník	P 4.12 – 8. ročník P 4.11 – 8. ročník P 4.10 – 8. ročník
Multikulturalita		P 4.13 – 8. ročník P 4.10 – 8. ročník
Princip sociálního smíru a solidarity		P 4.12 – 8. ročník

PT 5 – Environmentální výchova P5 „Krok za krokem celým rokem pomáháme přírodě“

Tematické okruhy (TO):	TO 5.1	Ekosystémy
	TO 5.2	Základní podmínky života
	TO 5.3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	TO 5.4	Vztah člověka k prostředí

Označení dílčího projektu	Název dílčího projektu	Cílová skupina žáků	Časová dotace	Čerpání časové dotace	TO
P 5.1	Na návštěvě u veverky Zrzečky	2. ročník	5 hodin	M, Čj, Prv, Vv	5.4
P 5.2	S vodníkem Brčálem u rybníka	2. ročník	5 hodin	Čj, Prv, Vv, Pv	5.3
P 5.3	Běží myška po poli	2. ročník	5 hodin	Čj, Prv, Pv	5.1
P 5.4	Kluci, pozor, červená!	2. ročník	5 hodin	Čj, Prv, M, Vv	5.3
P 5.5	Zoologická zahrada	2. ročník	4 hodiny	Čj, Prv, Pv	5.4
P 5.6	Stavitelé obydlí	2. ročník	4 hodiny	Čj, Prv, Pv, Vv	5.4
P 5.7	Rozmanitost ekosystémů	6. ročník	4 hodiny	Vv, Př, Z	5.1
P 5.8	Nenič mě	7. ročník	6 hodin	Orv, Vv	5.2
P 5.9	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	9. ročník	6 hodin	Z, Př, M, Orv	5.3
P 5.10	Základní podmínky života	9. ročník	5 hodin	Vv, Z, Př	5.2

Realizace tematických okruhů jednotlivými dílčími projekty:

TO:	1. stupeň	2. stupeň
Ekosystémy	P 5.3 – 2. ročník	P 5.7 – 6. ročník
Základní podmínky života		P 5.8 – 7. ročník P 5.10 – 9. ročník
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	P 5.2 – 2. ročník P 5.4 – 2. ročník	P 5.9 – 9. ročník
Vztah člověka k prostředí	P 5.1 – 2. ročník P 5.5 – 2. ročník	

PT 6 – Mediální výchova P6 „Poznej sám sebe aneb chceš-li úspěšně komunikovat s ostatními lidmi, musíš nejprve poznat sám sebe“

Tematické okruhy (TO):	TO 6.1	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
	TO 6.2	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
	TO 6.3	Stavba mediálních sdělení
	TO 6.4	Vnímání autora mediálních sdělení
	TO 6.5	Fungování a vliv médií ve společnosti
	TO 6.6	Tvorba mediálního sdělení
	TO 6.7	Práce v realizačním týmu

Označení dílčího projektu	Název dílčího projektu	Cílová skupina žáků	Časová dotace	Čerpání časové dotace	TO
P 6.1	Jak vás ovlivňuje reklama	5.ročník	4 hodiny	Čj,Vv,Hv,Inf	6.1
P 6.2	Cesta za informacemi	6.ročník	5 hodin	Čj,Orv,Vv	6.1, 6.2, 6.5
P 6.3	Multimédia aneb komunikace přes internet	6.ročník	3 hodiny	Inf	6.1, 6.2, 6.4, 6.5
P 6.4	Komunikace	6.ročník	2 hodiny	Orv, Čj	6.4
P 6.5	Poklad jménem komunikace	7.ročník	6 hodin	Čj,Inf	6.3, 6.6, 6.7
P 6.6	V redakci	7.ročník	2 hodiny	Orv, Čj	6.4, 6.5, 6.7
P 6.7	Studio	8.,9.ročník	3 hodiny	Čj	6.3, 6.6, 6.7
P 6.8	Jak se dělají noviny	8.,9.ročník	5 hodin	Čj, Vv, Inf	6.6, 6.7
P 6.9	Tvorba reklamy v ppt. prezentaci	5. ročník	4 hodiny	Inf	6.3, 6.4, 6.5, 6.6

Realizace tematických okruhů jednotlivými dílčími projekty:

TO:	1. stupeň	2.stupeň
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	P 6.1 – 5. ročník	P 6.3 – 6.ročník
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		P 6.3 – 6.ročník
Stavba mediálních sdělení	P 6.9 – 5. ročník	P 6.5 – 7. ročník P 6.7 – 8. a 9. ročník
Vnímání autora mediálních sdělení	P 6.9 – 5. ročník	P 6.4 – 6. ročník P 6.3 – 6.ročník P 6.6 – 7.ročník
Fungování a vliv médií ve společnosti	P 6.9 – 5. ročník	P 6.3 – 6.ročník P 6.6 – 7.ročník
Tvorba mediálního sdělení	P 6.9 – 5. ročník	P 6.7 – 7. ročník P 6.5 – 7. ročník P 6.8 – 8. a 9. ročník P 6.7 – 8. a 9. ročník
Práce v realizačním týmu		P 6.6 – 7.ročník P 6.5 – 7. ročník P 6.8 – 8. a 9. ročník P 6.7 – 8. a 9. ročník